

Sygn. akt VIII GC 453/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górka

Protokolant: Joanna Drobińska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2017 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w T.

przeciwko W. K. i P. M.

o zapłatę

I zasądza od pozwanej W. K. na rzecz powódki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w T. kwotę 79.439,55 zł (siedemdziesięciu dziewięciu tysięcy czterystu trzydziestu dziewięciu złotych pięćdziesięciu pięciu groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 73.747,01 zł (siedemdziesięciu trzech tysięcy siedmiuset czterdziestu siedmiu złotych jednego grosza) od dnia 25 marca 2014 r.;

II oddala powództwo w pozostałej części;

III zasądza od pozwanej W. K. na rzecz powódki kwotę (...) (siedmiu tysięcy pięciuset osiemdziesięciu dziewięciu) złotych tytułem kosztów procesu;

IV zasądza od powódki na rzecz pozwanego P. M. kwotę 4486,39 zł (czterech tysięcy czterystu osiemdziesięciu sześciu złotych trzydziestu dziewięciu groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 453/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 30 stycznia 2015 r. powódka Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w T. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w T.) wniosła o zasądzenie od pozwanych Ł. M. i W. K. solidarnie kwoty 79 439,55 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 73 747,01 złotych od dnia 28 lutego 2012 r. oraz kosztami postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka wskazała, że roszczenie wywodzi z art. 299 k.s.h. gdyż pozwani jako byli członkowie zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają całym swoim majątkiem za jej zobowiązania. Natomiast egzekucja wobec spółki (...) okazała się bezskuteczna.

W odpowiedziach na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości. Pozwani podnieśli, że nie dopuścili się zaniedbań w zakresie braku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...). Zdaniem pozwanych w chwili powstania zobowiązania dochodzonego pozwem, jak też w chwili jego wymagalności kondycja spółki nie wskazywała w żaden sposób na konieczność złożenia wniosku o ogłoszenie jej upadłości. Zarzucono też powódce, że nieprawidłowo naliczyła odsetki. Pozwana W. K. zarzuciła nadto, że przed powstaniem wierzytelności powoda przestała być członkiem zarządu spółki.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zawarły w dniu 18 października 2010 r. umowę, na podstawie której powódka świadczyła pozwanej usługi doradztwa finansowego celem uzyskania dofinansowania w ramach programu (...). Strony umówiły się, że wynagrodzenie będzie płatne na podstawie faktur wystawianych i dostarczanych przez powódkę w terminie 7 dni od zdarzenia opisanego w harmonogramie prac stanowiącym załącznik nr 1 do umowy. Zgodnie z treścią harmonogramu wynagrodzenie z tytułu prowizji w wysokości 4 % przyznanej kwoty dofinansowania płatne miało być w terminie 90 dni od zawarcia umowy dofinansowania. Powódka wywiązała się z umowy skutkiem czego pozwana otrzymała na podstawie umowy zawartej w dniu 24 października 2011 roku dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka ((...)) 2007 – 2013. Z tytułu wykonania usługi powódka wystawiła pozwanej faktury VAT na łączną kwotę 93 507,01 zł, w tym w dniu 13 lutego 2012 r. fakturę VAT o nr (...) na kwotę 83 747,01 złotych, z której do zapłaty pozostało 73 474,01 zł.

Bezsporne, nadto :

- faktury VAT k. 6,449 – 440,
- wyciąg z rachunku k. 441,
- umowa o dofinansowanie k. 106 - 119,444 - 445,
- umowa z dnia 18 października 2010 r. z harmonogramem k. 442-443,
- wniosek beneficjenta o płatność k. 446-448.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 18 kwietnia 2013 roku w sprawie V GNc 160/13 Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku nakazał (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. aby zapłaciła na rzecz powódki kwotę 73 474,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2012 r. oraz kosztami sądowymi w kwocie 922 zł, kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł oraz kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Dowód:

- nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 kwietnia 2013 r. k. 9

Na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego wyżej wymieniony nakaz zapłaty, zaopatrzone postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 19 czerwca 2013 roku w klauzulę wykonalności, zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne. W toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że spółka (...) nie posiada żadnych ruchomości, nieruchomości, wierzytelności, nie posiada także rachunków bankowych. Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, ustalając koszty egzekucyjne na kwotę 181,54 zł.

Dowód:

- postanowienie z dnia 27 stycznia 2014 r. k. 7,
- wysłuchanie wierzyciela z dnia 29 listopada 2013 r. k. 101

W piśmie z dnia 17 marca 2014 r. powódka wezwała pozwanych do zapłaty w terminie do 24 marca 2014 r. należności niezapłaconych przez spółkę (...), na które składała się kwoty: 73 474,01 złotych z odsetkami ustawowymi od 28 lutego 2012 r., 922 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, 2 617 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, 72 złote tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego, 181,54 złotych tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko spółce.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 8

Pozwana W. K. pełniła funkcję prezesa zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w okresie od dnia 5 lutego 2003 roku do dnia 31 sierpnia 2010 r., a następnie od dnia 3 grudnia 2010 r. do dnia 7 września 2011 r. Pozwany P. M. pełnił funkcję prezesa zarządu spółki od dnia 7 września 2011 r. do dnia 5 września 2012 r.

Dowód:

- odpis pełny z Krajowego Rejestru Sądowego k. 13 – 16, 102 - 105

- odpis aktualny z Krajowego Rejestru Sądowego k. 17 - 20

W 2010 r. spółka (...) posiadała aktywa o niewielkiej wartości ekonomicznej, jednak co do rzetelności wykazania i zgodności ze stanem faktycznym w przypadku aktywów w postaci środków pieniężnych o wartości 62 007,28 zł istnieją poważne wątpliwości z uwagi na brak w tym roku realnego źródła wpływu kwoty 53 689,93 zł zwiększającej w bilansie stan środków pieniężnych. Wątpliwości budzi ujęcie wartości w sprawozdaniu finansowym w pozycji pasywów „Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego” i w pozycji aktywów „Środki pieniężne w kasie i na rachunkach”. Ujęcie w bilansie z końca 2010 r. kwoty 60 000 zł w pozycji pasywów „Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego” zawyża wartość kapitału własnego w 2010 r. powodując, że przyjął on wartość dodatnią w bilansie na koniec tego okresu. W przypadku nieuwzględnienia ww. kwoty 60.000 zł wartość kapitału własnego zostałaby wykazana jako wartość ujemna w wysokości minus 48 708,25 zł i wówczas zobowiązania spółki przekraczałyby jej majątek, a tym samym spełnione zostałyby przesłanki ogłoszenia upadłości spółki.

W 2011 r. wystąpiła ujemna wartość kapitału własnego (minus 79 064,20 zł) co oznacza, że zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku. Wystąpiły więc przesłanki ogłoszenia upadłości zawarte w art. 10 i art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (według stanu na koniec 2011 r.). Spółka nie posiadała jednak płynnych aktywów o wartości, która umożliwiłaby zaspokojenie jej zadłużenia. Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności długoterminowe i inwestycje długoterminowe na koniec 2011 roku miały wartość zerową. Nie istniały szanse zaspokojenia ewentualnych wierzycieli z powodu braku lub niewielkiej wartości realnych zasobów majątkowych będących w dyspozycji spółki. Natomiast wartość aktywów w pozycji należności krótkoterminowych z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych (1 709 082,99 zł) wynikała z księgowego ujęcia w tej pozycji aktywów oczekiwanego przez spółkę przyszłego wpływu środków z tytułu finansowania w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka ((...)) 2007 – 2013. W stosunku do tej wartości w pasywach bilansu przeciwnie wykazano pozycję „Inne rozliczenia międzyokresowe” o wartości 1 702 194,67 zł. Ujęcie tej wartości w ewidencji stanowiło księgowe wyrażenie oczekiwań spółki co do przyszłego finansowania, nie zaś realny składnik aktywów.

Rok 2012 spółka zakończyła także stratą w wysokości 92 557,59 zł. Wartość zobowiązań spółki na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 406 136,36 zł co stanowiło wzrost o ponad 90 % w stosunku do 2011 roku. Wartość kapitału własnego osiągnęła wartość ujemną w wysokości minus 261 313,57 zł. Także w tym roku wystąpiły przesłanki ogłoszenia upadłości ponieważ zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku. Wskaźnik płynności bieżącej (stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych) uległ drastycznemu zmniejszeniu w porównaniu z rokiem 2011 i na koniec 2012 r. wyniósł 0,06. Tak niski poziom wskaźnika płynności bieżącej oznacza, że w roku 2012 spółka całkowicie utraciła płynność finansową i możliwość bieżącej regulacji swoich zobowiązań. Spółka również w tym okresie nie posiadała aktywów, które umożliwiłyby zaspokojenie ewentualnych roszczeń. Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności długoterminowe i inwestycje długoterminowe na koniec 2012 r. miały wartość zerową. Wobec tego na koniec 2012 r. żadna z pozycji aktywów nie dawała możliwość zaspokojenia roszczeń ewentualnych wierzycieli.

Jedynym składnikiem aktywów trwałych w całym analizowanym okresie (2010 – 2101) były długoterminowe rozliczenia międzyokresowe o wartości 120 445,27 zł posiadające raczej hipotetyczną niż realną wartość ekonomiczną przy regulacji zobowiązań bieżących.

Dowód:

- zapisy na kontach, obroty i salda kont, wydruki księgi handlowej, sprawozdania finansowe, rachunki zysków i strat, bilans, deklaracja VAT 7 k. 126 – 378,
- pisemna opinia biegłego sądowego P. P. k. 392 – 415,
- ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego P. P. k. 467 – 469.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione jedynie w stosunku do pozwanej W. K..

Stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony w oparciu o dokumenty zaoficerowane przez strony, które Sąd uznał za wiarygodne; żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności.

Ustalenia faktyczne Sąd czynił także na podstawie opinii biegłego sądowego P. P.. Kierując się kryteriami, o jakich mowa w art. 233 § 1 k.p.c., Sąd uwzględnił zarówno pisemną jak i ustną uzupełniającą opinię biegłego sądowego. Opinie powyższe były spójne i wydane zostały w oparciu o całokształt dowodów znajdujących się w aktach sprawy. Zawierały one logiczne wnioski uwzględniające fakt, iż dokumentacja dostarczona przez pozwanych w celu sporządzenia opinii była niepełna, gdyż zawierała jedynie wybrane dokumenty źródłowe. Nie można przy tym czynić biegłemu jakichkolwiek zarzutów, iż sam nie poszukiwał materiału dowodowego z tego względu, że obowiązek gromadzenia dowodów spoczywa na stronach postępowania a ewentualne zaniechania w tej kwestii rodzą skutki ujemne dla samej, nienależycie wywiązującej się z tego obowiązku strony. Wątpliwości jakie powstały po sporządzeniu opinii pisemnej, w szczególności dotyczące kwestii zawyżenia wartości dodatniej kapitału własnego spółki (...) o kwotę 60 000 zł w bilansie za 2010 roku oraz środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych o kwotę 62 007,28 zł zostały rzeczowo i wnikliwie wyjaśnione przez biegłego w drodze ustnej opinii uzupełniającej, zaś strony nie zdołały podważyć wniosków z niej wyprowadzonych. Opinia sporządzona w ten sposób nie budzi zastrzeżeń pod względem jej fachowości i rzetelności stanowiąc istotną podstawę rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 25 stycznia 2017 r. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z akt rejestrowych spółki (...) zgłoszonego w odpowiedziach na pozew. Wniosek ten, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego dostatecznie wyjaśniającego fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie znajdował uzasadnienia, zwłaszcza że pozwani nie sprecyzowali na jaką okoliczność dowód z akt rejestrowych miałby zostać przeprowadzony. Poza tym procedura cywilna nie przewiduje dowodu z akt, zaś pozwani reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika nie sprecyzowali, o jakie konkretnie dowody chodzi. Wskazać też należy, że Sąd nie gromadzi dowodów za strony i dopiero udokumentowana niemożność otrzymania określonych dokumentów powoduje, że Sąd występuje o ich udostępnienie do właściwych organów, natomiast pozwani nie wskazywali na to by nie mogli uzyskać dowodów we własnym zakresie.

Podstawę prawną roszczenia stanowi art. 299 § 1 k.s.h., zgodnie z którym jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

Odpowiedzialność członka zarządu ma charakter subsydiarny, co oznacza, że dopiero brak możliwości wyegzekwowania należności z majątku spółki pozwala na wystąpienie z roszczeniem przewidzianym w art. 299 k.s.h. Celem wprowadzonego unormowania jest zapewnienie wierzycielom poszkodowanym nierzetelnym postępowaniem członków zarządu, możliwości zaspokojenia się z ich majątków osobistych. Ma ono na celu wyrównanie uszczerbku poniesionego przez wierzycieli spółki wskutek zawnionego działania członków zarządu (por. uzasadnienie wyroku

SN z dnia 28 stycznia 2004r., IV CK 176/02, Wokanda 2004/9/7). Wykazanie przesłanek odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania spółki wymienionych w art. 299 §1 k.s.h. spoczywa - zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu - na stronie powodowej.

Badając przesłanki określone w art. 299 § 1 k.s.h. Sąd w pierwszej kolejności uznał, że spełniona została podstawowa przesłanka, określona w tym przepisie, jaką jest bezskuteczność egzekucji. W orzecznictwie wskazuje się, że ustalenie przewidzianej przesłanki może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 r., sygn. V CKN 416/01, opubl. w OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r., sygn. V CSK 527/07, Lex nr 395215). Dowodem bezskuteczności egzekucji jest w szczególności postanowienie komornika o umorzeniu postępowania, ale także wszelkie inne dowody wskazujące, że w danej sytuacji nie jest realne uzyskanie zaspokojenia przez wierzyciela z pozostałego jeszcze majątku spółki. Analizowaną bezskuteczność egzekucji strona powodowa wykazała postanowieniem komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 27 stycznia 2014 r. oraz poprzedzającym je wysłuchaniem wierzyciela z dnia 29 listopada 2013 r. Z dokumentów tych wynika, że nie ustalono majątku spółki (...), z którego mogłaby być skutecznie prowadzona egzekucja. Komornik podjął czynności zmierzające do ustalenia składników majątku spółki jednak nie zakończyły się one pozytywnym efektem. W tym kontekście należało przyjąć, że powódka wykazała, iż skierowana do majątku spółki egzekucja należności zasądzonych nakazem zapłaty z dnia 18 kwietnia 2013 r. (sygn. akt V GNc 160/13) okazała się bezskuteczna. Pozwani zresztą ani w odpowiedziach na pozew ani w toku całego postępowania okoliczności tej nie kwestionowali.

W związku z powyższym rzeczą pozwanych było wykazanie, że zostały spełnione przesłanki z art. 299 § 2 k.s.h., które pozwalały na uwolnienie ich od odpowiedzialności za zobowiązanie spółki. Z przepisu tego wynika, że członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności, jeśli wykaże, że we właściwym czasie doszło do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki lub wszczęto wobec niej postępowanie układowe, bądź wykaże, że choć nie doszło we właściwym czasie do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (lub nie wszczęto postępowania układowego), to miało to miejsce nie z jego winy, bądź też, że choć nie doszło we właściwym czasie do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (lub nie wszczęto postępowania układowego), to wierzyciel nie poniósł z tego tytułu szkody.

Dokonując odmiennego rozstrzygnięcia odnośnie każdego z pozwanych Sąd miał na uwadze przede wszystkim to, że zobowiązanie wobec powódki powstało już z chwilą zawarcia umowy ze spółką (...) tj. w dniu 18 października 2010 r. Wprawdzie kwota zasądzona nakazem zapłaty, której egzekucja okazała się bezskuteczna wynikała z faktury wystawionej w dniu 13 lutego 2012 r., niemniej wystawienie tej faktury było jedynie konsekwencją nastąpienia zdarzeń przewidzianych w umowie i w harmonogramie załączonym do tej umowy. Strony ustaliły bowiem zapłatę wynagrodzenia należnego powódce w taki sposób, że część prowizyjna tego wynagrodzenia miała zostać uiszczona dopiero po podpisaniu umowy z instytucją dofinansowującą, co nastąpiło w dniu 24 października 2011 r.

W ocenie Sądu pozwana W. K. nie wykazała ewentualnych przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 299 § 2 k.s.h. Sąd miał na uwadze fakt, że pozwana była członkiem zarządu w okresie od 5 lutego 2003 r. do 31 sierpnia 2010 r. i następnie od 3 grudnia 2010 r. do 7 września 2011 r. W związku z tym zasadny jest wniosek, że pozostawała ona członkiem zarządu spółki (...) w tym czasie kiedy istniało zobowiązanie wobec powódki, choć nie było ono jeszcze wymagalne, gdyż nie doszło do zawarcia umowy o dofinansowanie. Zauważyć w tym miejscu należy, że odpowiedzialność za zobowiązania spółki w razie bezskuteczności egzekucji ponosi osoba będąca członkiem zarządu w czasie istnienia zobowiązania, a ściślej rzecz ujmując w czasie istnienia podstawy tego zobowiązania, miarodajne jest zatem istnienie zobowiązania a nie jego wymagalność (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., V CSK 248/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 kwietnia 2014 r., I ACa 718/13, LEX nr 1488664). Wprawdzie z opinii biegłego sądowego jednoznacznie wynika, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) w latach 2011 – 2012 nie doprowadziłoby do zaspokojenia wierzycieli z uwagi na brak jakiegokolwiek majątku (aktywów trwałych) przedstawiających wartość ekonomiczną, które pozwoliłyby na zaspokojenie tych roszczeń.

Pozwana nie wykazała jednak, że wierzyciel nie poniósłby szkody w przypadku zgłoszenia wniosku o upadłość już w 2010 roku. Zauważyć należy, że to na stronie pozwanej, jako członku zarządu, spoczywał zgodnie z art. 6 k.c. ciężar dowodu, iż także w tym okresie tj. w 2010 r. nie było podstaw do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) bądź też, że nawet w przypadku zaniechania złożenia tego wniosku wierzyciel nie poniósłby szkody. Z opinii biegłego sądowego wynika, że wprawdzie sprawozdania finansowe za 2010 r. wskazują, iż nie było podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w tym właśnie okresie, niemniej biegły jednocześnie wskazał i wyjaśnił wątpliwości co do rzetelności bilansu i rachunku zysków i strat za 2010 rok, w szczególności odnoszące się do ujęcia w tych dokumentach kwoty 60 000 złotych umieszczonej w pozycji wpłat należnych na kapitał. Biegły w sposób przekonujący uzasadnił brak podstaw do ujęcia tej kwoty w tej pozycji wskazując, że w przypadku pominięcia owej kwoty w istocie doszłoby do nadwyżki zobowiązań spółki nad posiadaniem przez nią majątkiem a tym samym należałoby uznać, że istnieją podstawy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Biorąc pod uwagę fakt, że to na stronie pozwanej spoczywał obowiązek wykazania, kiedy zaistniały podstawy do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, nie można w świetle opinii biegłego przyjąć, iż pozwana wykazała brak takich podstaw w 2010 r. Przeciwnie, opinia biegłego opracowana na podstawie dokumentów złożonych przez samą stronę pozwaną podaje w wątpliwość to, że faktycznie w 2010 r. takie przesłanki nie zaistniały, a tym samym pozwana tego faktu nie wykazała.

Na rozprawie biegły wyjaśnił wprawdzie, że także w 2010 r., przy wyłączeniu kwoty 60.000 zł spółka nie byłaby w stanie zaspokoić żadnych należności, jednakże Sąd miał na uwadze to, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości już w 2010 r., w szczególności w tym okresie, w którym pozwana sprawowała obowiązki członka zarządu, czyli do 31 sierpnia 2010 r. pozwoliłoby uniknąć powódce zawarcia umowy ze spółką (...), z której to umowy powódka wywodziła swoje późniejsze roszczenia. Tym samym sam fakt, że zobowiązanie, za które odpowiadać mają członkowie zarządu, powstało już po okresie sprawowania przez W. K. funkcji członka zarządu w 2010 r. nie jest równoznaczne z uwolnieniem się przez nią od odpowiedzialności określonej w art. 299 § 2 k.s.h.. W sytuacji bowiem, w której nie doszłoby do zawarcia umowy pomiędzy powódką a spółką (...), powódka nie poniósłaby szkody w postaci niezaspokojonej wierzytelności z tytułu tej umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 17 stycznia 2007 r. II CSK 322/06, w którym przyjęto, że postępowanie likwidacyjne nie wyłącza odpowiedzialności członków zarządu (art. 299 § 1 KSH) za zobowiązania, które stały się wymagalne w toku likwidacji, a które nie powstałyby gdyby pozwani członkowie zarządu wystąpili z wnioskiem o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie, nadto wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - VI Wydział Cywilny z dnia 18 czerwca 2015 r., VI ACa 1147/14).

Z podanych powyżej względów Sąd uwzględnił powództwo skierowane przeciwko pozwanej W. K.. Sąd uznał, że powódce przysługuje względem pozwanej roszczenie w wysokości żądanej należności głównej, to jest co do kwoty 79 439,55 zł. Na powyższą kwotę składają się następujące kwoty: 73 747,01 zł zasądzona nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 18 kwietnia 2013 r, 922,00 złotych tytułem kosztów procesu zasądzonych na rzecz powódki powyższym nakazem zapłaty, 3 610 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych powyższym nakazem zapłaty, 72 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania z wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, 900,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym i 181,54 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego.

Sąd nie uznał jednak za uzasadnione w całości żądania powódki w zakresie odsetek, z tego względu oddalono powództwo w części. Przyczyną takiego stanowiska było przyjęcie, że roszczenie skierowane przeciwko członkowi zarządu ma charakter odszkodowawczy, a co za tym idzie, brak jest bezpośredniego przełożenia pomiędzy terminem opóźnienia, w jakie popadła spółka (...), której pozwana była członkiem zarządu, a terminem opóźnienia samego członka zarządu – pozwanej, który odpowiada za szkodę wywołaną niezgłoszeniem wniosku o upadłość we właściwym terminie.

Pamiętać należy, że roszczenie wobec członka zarządu określone w art. 299 k.s.h. powstaje w zasadzie w chwili bezskuteczności egzekucji wierzytelności objętej prawomocnym tytułem egzekucyjnym wystawionym przeciwko spółce, z reguły bowiem już wtedy, gdy egzekucja okaże się bezskuteczna, wierzyciele spółki dowiadują się o szkodzie i

osobie odpowiedzialnej do jej naprawienia. Termin spełnienia takiego świadczenia odszkodowawczego nie jest jednak oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Wymagalność roszczenia należy więc określić zgodnie z art. 455 k.c., a zatem niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania i dopiero od dnia wymagalności świadczenia wierzyciel może, zgodnie z art. 481 k.c., żądać odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu (uchwała SN z dnia 7 grudnia 2006 r., sygn. akt III CZP 118/06, opubl. w OSNC 2007r., nr 9, poz. 136). Stąd wniosek, że o opóźnieniu pozwanej można mówić dopiero wtedy, kiedy zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, dotyczącymi terminów wymagalności, popadła ona w opóźnienie, to jest dopiero od wezwania jej do zapłaty roszczenia odszkodowawczego. Co do zasady nie jest wykluczone, aby szkoda, którą poniosła powodowa spółka wskutek niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości obejmowała również odsetki za opóźnienie, których nie udało się wyegzekwować od samej spółki. Wówczas jednak strona powodowa winna obliczyć wartość tych odsetek, ująć je w postaci kwotowej i wezwać pozwanego do zapłaty tak wyliczonej szkody, obejmującej również odsetki. Skoro bowiem roszczenie przeciwko członkowi zarządu ma charakter odszkodowawczy, a tym samym bezterminowy, to aby skutecznie go dochodzić dłużnik musi zostać powiadomiony o kwocie szkody i terminie zapłaty. W niniejszej sprawie powódka jednak tego nie uczyniła - w konsekwencji pozwana nie miała wiedzy o kwocie odsetek w chwili wezwania - a zatem odsetki za opóźnienie od kwoty 73 747,01 zł należą jej się zgodnie z art. 455 k.c. od dnia następującego po dniu wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty, czyli od dnia 25 marca 2014 r.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa wobec pozwanego P. M., który był członkiem zarządu spółki (...) w okresie od 7 września 2011 roku do 5 września 2012 roku. Została wprowadzona przesłanka pozostawiania członkiem zarządu w tym okresie, w którym już niewątpliwie istniało zobowiązanie wobec powódki, a nawet było wymagalne. Jednocześnie z opinii biegłego wynika w sposób jednoznaczny, że w latach 2011 – 2012 zostały spełnione przesłanki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, gdyż zobowiązania spółki przekraczały jej majątek, zaś spółka pod koniec 2011 r. utraciła możliwość bieżącego funkcjonowania w wyniku utraty płynności bieżącej. Wnioskowanie w tym zakresie możliwe było już w świetle samej treści sprawozdania finansowego. Niemniej, z opinii biegłego wynika także to, że nie było szans na zaspokojenie wierzyciela a to z uwagi na brak jakiegokolwiek majątku, który mógłby służyć temu celowi. Biegły wskazał, że aktywa posiadane przez M. I. nie miały większej wartości ekonomicznej i nie umożliwiały zaspokojenia ewentualnych roszczeń wierzycieli w przypadku upadłości. Z tych względów została spełniona przesłanka określona w ostatniej części art. 299 § 2 k.s.h a mianowicie, że mimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wierzyciel nie poniósł szkody. Nawet zatem, gdyby P. M. zgłosił we właściwym czasie wniosek o ogłoszenie upadłości spółki nie doszłoby do zaspokojenia roszczeń powódki zasądzonych nakazem zapłaty.

Sąd jednocześnie uznał, że odniesieniu do tego pozwanego nie można przyjąć takiej argumentacji jak w przypadku W. K., a mianowicie, że zgłoszenie przez niego wniosku o upadłość zapobiegłoby doprowadzeniu do powstania zobowiązania. Samo wystawienie faktury nr (...) w dniu 13 lutego 2012 r. stanowiło bowiem jedynie konsekwencję umowy zawartej w dniu 18 października 2010 r. Natomiast nawet gdyby nie zawarto umowy o dofinansowanie – co miało miejsce w dniu 24 października 2011 r. - to i tak powódka poniosłaby stratę w postaci braku uzyskania wynagrodzenia prowizyjnego przewidzianego w umowie zawartej ze spółką (...).

Z powyższych względów powództwo wobec pozwanego P. M. podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparte zostało na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

Konsekwencją uwzględnienia powództwa w stosunku do W. K. co do całości należności głównej było obciążenie kosztami niniejszego postępowania pozwaną, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną na rzecz powódki kwotę 7 589 zł składa się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3 600 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013, poz.490), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz opłata sądowa od pozwu w wysokości 3 972 zł. Konsekwencją oddalenia powództwa w stosunku do pozwanego P. M. było obciążenie kosztami postępowania powódki, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na

zasądzoną od powódki na rzecz pozwanego kwotę 4 486,39 zł składa się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3 600 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013, poz.490) oraz kwota 886,39 zł tytułem wykorzystanej części zaliczki wpłaconej na poczet kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego. Pozostałe niewykorzystane części zaliczek od każdego z pozwanych, w kwotach po 113,61 zł podlegają zwrotowi.